

Hinnkräfta (*Cornigerius maeoticus*)

Cornigerius maeoticus från Östersjön. Det lilla kräftdjuret är 0,85 mm stort.
Foto © N.V. Rodionova, P.I. Krylov och V.E. Panov

Svenskt vardagsnamn	Saknas
Vetenskapligt namn	<i>Cornigerius maeoticus</i> Det finns indikationer på att det finns två skilda underarter, <i>Cornigerius maeoticus maeoticus</i> med ursprung i Azovska sjön, och <i>Cornigerius maeoticus hircus</i> från Kaspiska havet, men fortfarande saknas genetiska bevis för detta.
Organismgrupp	Hinnkräfta (fylum Arthropoda, leddjur; subfylum Crustacea, kräftdjur)
Storlek och utseende	Det lilla kräftdjuret är 0,5-1 mm långt.
Kan förväxlas med	
Geografiskt ursprung	Arten har sitt ursprung i Kaspiska havet, Azovska sjön och de nedre delarna av Donau och Dnepr.
Första observation i svenska vatten	Arten är ännu inte observerad i svenska vatten (2008).
Förekomst i svenska havs- och kustområden	Arten är ännu inte observerad i svenska vatten (2008).
Övrig förekomst i olika havsområden	Första observation av <i>Cornigerus maeoticus</i> utanför det pontokaspiska området var i Finska viken 2003. Fortfarande (2008) finns inga rapporter om att arten spridits utanför detta område.
Troligt införselsätt	I barlast från fartyg som färdats via Volga till Östersjön.

Miljö där arten förekommer	<i>Cornigerius maeoticus</i> är ett djurplankton som klarar stora svängningar i temperatur och salthalt. Den återfinns i allt ifrån sötvatten till vatten med 13 ‰ salthalt, och i temperaturer mellan 11 och 21 °C. Arter med så bred salthaltstolerans sägs vara euryhalina och har goda möjligheter att etablera sig i både sjöar och brackvattenhav. Den höga toleransen mot temperatur- och salthaltsvariationer, ett reproduktionsbeteende som växlar mellan könlös "jungfrufödelse" och sexuell förökning (se under Ekologiska effekter) och bildning av övervintrande viloägg är egenskaper man finner hos flera närbesläktade arter från det pontokaspiska området. Några av dessa har i likhet med <i>Cornigerius maeoticus</i> hittat vägen till Östersjön, t.ex. <i>Cercopagis pengoi</i> och <i>Evadne anonyx</i> (se separata artfaktablad). <i>C. pengoi</i> har i dagsläget en betydligt större spridning och en avsevärt mycket större ekologisk påverkan på Östersjöns ekosystem än <i>Cornigerius maeoticus</i>. Det finns misstankar om att invasionerna av de pontokaspiska arterna har gynnats av den globala uppvärmningen.
Ekologiska effekter	<i>Cornigerius maeoticus</i> lever framför allt på andra små djurplankton. Artens reproduktionsbeteende gör att populationen har potential att tillväxa mycket snabbt. Under större delen av året sker reproduktionen bara på könlös väg genom att honan, utan att vara befruktad, föder ungar som är exakta kopior av henne själv. Populationen kommer då att bestå av enbart honor. Bara några veckor efter att de kläckts är individerna mogna att börjar denna könlösa förökning. I början av hösten lägger honorna ägg som utvecklas till både honor och hannar. Dessa parar sig och det bildas s.k. viloägg som är det övervintrande stadiet av arten. I dagsläget har man inga belägg för att <i>Cornigerius maeoticus</i> haft några märkbara effekter på Östersjöns marina ekosystem.
Andra effekter	Okända
LÄS MER MER OM BILDEN © N.V. Rodionova, P.I. Krylov och V.E. Panov, publicerat i Invasion of the Ponto-Caspian predatory cladoceran <i>Cornigerius maeoticus maeoticus</i> (Pengo, 1879) into the Baltic Sea, 2005, Oceanology 45(1):66-68	
• Detta faktablad om <i>Cornigerus maeoticus</i> skapades den 3 november 2008 av Kerstin Magnusson	